

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Ziua nașterii Suveranului

Ziua de 16 Octombrie 1930 este ziua nașterii Majestății Sale Regelui CAROL II, Fiul marelui Rege întregitor de țară.

E ocazie nouă, când poporul Ardealului, credincios trecutului său, va manifesta adâncă și nefățărta iubire ce o poartă dinastiei române.

Omagiile, ce le aducem tinerului și energicului Suveran al românilor, nu fac parte din obișnuitele formalități, mai mult sau mai puțin poruncite.

În persoana M. S. Regelui CAROL II, clerul și poporul nostru ardelean salută cu respect și venerație pe Domnitorul născut și crescut în aceeași lege, pe Stăpânul înțelept și plin de bunătate, pe Craiul cuminte care cheamă la muncă pilduitoare constructivă pe toții sfinții Săi și toate energiile națiunii întregite...

Sprijinul și înțelegerea ce va găsi aici, în aceste vremuri de frământări și prefaceri, vor hotărâ destinul neamului nostru în noua țară.

Întâmpinăm astăzi, de ziua nașterii Sale, cu cea mai omagială însuflețire pe ocrotitorul și iertătorul nostru Părinte, și implorăm pe cel Atotputernic să-L ajute să devie REGELE CONSOLIDĂRII naționale a mult cercatului neam românesc!

Trăească Regele Carol II!

Jubileul universității românești din Ardeal

Au trecut zece ani de viață românească la cea mai înaltă instituție culturală a Ardealului, la Universitatea Regele Ferdinand I.

După întregirea țării și alipirea Ardealului la vechea Românie, noul stat a luat măsuri: pentru afirmarea suveranității române și la universitatea din Cluj și pentru organizarea ei pe temeiuri noi, conform cerințelor științifice și naționale.

La catedrele universitare au fost chemați oameni cu studii serioase, învățați celebri și cu activitate științifică sau literară necesară unui profesor universitar. Este de ajuns să pomenim numele profesorilor răposați în primul deceniu de existență a universității, ca b. o. Dr. Victor Babeș (+ 1926), Vasile Pârvan (+ 1927), Iosif Popovici (+ 1928), Ioan Ursu (+ 1925), Vasile Bogran (+ 1926) ș. a.

Biserica noastră ortodoxă din Ardeal a putut să aducă și din partea sa prețioasă contribuție la alcătuirea corpului profesoral dela catedrele universitare. Mai mulți profesori de seamă, cari au stat mai înainte direct în serviciul acestei biserici la Sibiu, au ajuns puțuri de valoare în serviciul înaltei instituții dela Cluj.

Cursurile universitare și-au luat începutul la 3 Noembrie 1919.

Despre întâia lecție scrie unul dintre profesorii universității următoarele:

Prima lecție românească la noua Universitate fu despre Datoria vieții noastre, ținută de Vasile Pârvan, detașat pentru câte un semestru dela Universitatea din București. Această lecție de deschidere fu o mărturisire de credință a generației chemate de Providență la munca cea nouă pentru înălțarea Daciei superioare la rolul ei istoric. Universitatea din Cluj se desemnă din cuvintele lui Pârvan, ca o confraternitate spirituală menită să cultive complexul potențelor spirituale, latente în sufletul național și general-uman, al masselor și indivizilor. Supremul scop al luptei noastre trebuie să fie, după Pârvan, spiritualizarea vieții marelui organism social-politic și cultural creator, care e Națiunea. Naționalul nu e flinta supremă a spiritualizării, ci e materialul brut care are a fi înobilat prin gândirea general umană, astfel încât creația lui să devie pretutindeni și etern valabilă. În tinerimea care aleargă la luminile noastre, vom avea de intensificat nu ceea ce fărâncesc în ea, ci ceea ce e general omenesc. Suprema splendoare a culturii creatoare românești nu va putea fi realizată prin romanizarea noastră feroce întru vegetativul etnografic, ci prin continua noastră umanizare întru sublimul uman. Acordarea întru eternul omenesc a Creatorului va face să crească până la simbolul veșniciei fiecare element superior prelucrabil al vieții

O. Ghibu, Universitatea Daciei superioare, Buc. 1929, pag. 61.

noastre naționale. Rolul Universității din Cluj, nu poate fi, prin urmare, acela de a da pur și simplu mai departe lucruri mai mult sau mai puțin ștute, ci de a căli personalitatea morală a indivizilor și a masselor, încât întreaga lor viață să se resimtă adânc și să se înalțe mai presus de vulgaritatea zilei trecătoare, spre zările senine ale eternității.

Inaugurate odată cursurile prin strălucita lecție a lui Pârvan, rând pe rând și-au început apoi singurele catedre, activitatea, într-o atmosferă de înălțare sufletească religioasă, necunoscută până aici între zidurile reci ale vechel Universități. —

Inaugurarea universității s'a făcut în 1—2 Februar 1920, de față fiind Familia Regală, guvernul și reprezentanții străinătății. Solemnitatea, cu adevărat înălțătoare, s'a început cu jurământul profesorilor prestat în fața Suveranului de atunci, marele și gloriosul Ferdinand, și a mitropolitilor, îmbrăcați în odăjdii, Miron, mitropolitul primat dela București, (scaunul mitropolitan dela Sibiu era vacant), și Vasile Suciul dela Blaj. Cuvinte măestre au rostit: întâi șeful resortului de instrucție Dr. V. Branisce, astăzi trecut și el la cele veșnice, apoi Regele, care în amintirea zilei dăruiește 400.000 lei, spre întințarea pe lângă universitate a unui «Institut pentru studiul istoriei române». Mai vorbesc: primul rector, prof. S. Pușcariu, ministrul instrucției I. Borcea, reprezentanții

FOIȘOARA

Entuziasmul monahic

În lucrarea sa «Psychologie des Idées-forces», Altfred Fouillée a ajuns la observarea, că nici o idee nu este icoană pur mintală, ci ea cuprinde elemente motorii ce își afirmă o putere de auto-realizare, de a se traduce în act, trecând dela o existență subiectivă la o «incarnare materială».

Stăpânit de această sugestie, gândul îmi scoate în fața ochilor sufletești, pe acela care, pentru viața bisericii noastre ortodoxe, — iubitul nostru mitropolit Dr. Nicolae Bălan — a fost și este un entuziast renăscător al idealismului evanghelic, o personalitate integrală și un spornic sâmbă-

nător de «idei forțe» ce fășnesc în mintea-l inspirată de iluminările Duhului sfânt, cerându-și «incarnarea materială».

Înțelegerea adâncă a rosturilor bisericii noastre și viziunea de dimensiuni mari a idealului evanghelic i-au dat pe bun merit atributul de «orator al ortodoxismului»; dar nu de aceasta vreau să vorbesc ci, de noul fapt, ce a apărut pe cerul bisericii noastre. Este vorba de ideea reînvierii vieții monașirești.

În lumina acestei idei, ce se proiectează în depărtările veacurilor, întrezărește I. P. S. Sa o renaștere autentică a vieții religioase. S'a sesizat de faptul că, monahismul actual e o celulă anemică, o forță pulverizată, față de monahismul veacurilor

înfloritoare ale creștinismului, când ei era o forță a vieții religioase și culturale.

Reeditarea acestui monahism, ca sinteză a religiei și culturii, constituie pentru I. P. S. Sa ideea forță a reînvierii și intensificării vieții religioase.

Dar orice idee, ca să se încarneze, trebuie să câștige victoria asupra sufletului omenesc. Adecă, să-i capteze forțele, să-l convertească, spre menirea vieții ei, să-l identifice cu ea. Identificat cu ea a transformat pe individ, sau massa, într'un entuziast apostol și înfăptuitor al ei. Ideile forțe sânt renăscătoare de idealuri, dar nu se pot actualiza, decât numai prin entuziasm. Entuziasmul este puterea tainică ce face ca idealul să nu apună,

în câmpul preocupărilor noastre zilnice.

Din acest punct de vedere, afirmarea reînvierii monahismului constituie o nouă idee forță pe arena preocupărilor vieții noastre religioase.

Nu cunosc atitudinea tineretului nostru clerical față de acest postulat al vremii, care este un imperativ categoric al vieții spirituale. Nu știu dacă se vor fi înfiorat inimi, dacă se vor fi cutremurat conștiinți, de fulgerile chemării acestui ideal, ce își revendică un drept divin, de transfigurare al vieții omenești? Nu pot bănui o conversiune, o capitulare în fața lui, a proaspetelor energii spirituale ale tinerilor clerici, cari înfrângând fățărnicia unor gânduri de viață confortabilă și de calcul, să se inspire

statelor străine, în elocvente și mișcătoare cuvinte. Serbările de 1—2 Februar 1920 s'au desfășurat într-o atmosferă de superioară intelectualitate, ... ear ceie au acordat încredere universității din Cluj, nu s'au înșelat în așteptările lor».

Serbările jubilar de acum se vor desfășura la 20 și 21 Octomvrie 1930, tot în prezența Familiei Regale; va cuvânta M. Sa Regele nostru iubit, Carol II; vor fi de față înalții demnitari civili și bisericești, se va face promoția M. Sale Reginei Maria și a doctorilor honoris causa; ear după serviciul religios, din bisericile tuturor confesiunilor din orașul Cluj, va urma deschiderea solemnă a anului școlar 1930/31.

Urăm ferbinte, ca universitatea românească, creiată de România întregită, în mult încercatul nostru Ardeal, să fie și mai departe, în toate veacurile, cetățuia de granit a românismului, știutor să aprecieze și să respecte dragostea de muncă și de lumină a tuturor acelor cari se apropie, cu năzuințe curate, de școala înaltă a Daciei superioare liberate!

Impotriva legilor...

Părtinirea de care se bucură, în statul român, bisericile minore, în special ale romano- și greco-catolicilor, — în detrimentul bisericii ortodoxe, — este obștește cunoscută. Merge, această părtinire, zi de zi tot mai departe, așa încât a ajuns să vie în conflict cu cele mai clare dispoziții din legile țării.

Ziarele ni-au adus la cunoștință, că de curând și-a început activitatea o nouă episcopie greco-catolică în Ardeal, și anume la Baia-Mare. Astfel, avem în țara întreagă, unsprezece eparhii romano- și greco-catolice pentru 2½ milioane de credincioși, ear pentru cele 12½ milioane de cre-

dincioși ortodocși avem 17 eparhii. Proportie!

Aceleași ziare ne mai spun, că sediul eparhiei greco-catolice dela Gherla este transferat la Cluj, unde ființează episcopia noastră ortodoxă, (— transferarea s'a făcut, pe semne, întru promovarea păcii și a bunei înțelegeri între uniți și ortodocși!).

Atât înființarea episcopiei dela Baia Mare (care prin titlul ei crede că va putea confisca un drept istoric al bisericii ortodoxe căreia îi aparține tradiția), cât și transferarea sediului episcopiei gherlane la Cluj sânt acte potrivnice Legii pentru regimul general al cultelor.

Zice, articolul 28 al legii cultelor, următoarele:

«Culte nu pot creia eparhii (dieceze, superintendentii etc), peste cele existente în momentul promulgării legii de față, și nici nu pot schimba titulatura, întinderea și sediul vreunei eparhii, decât cu aprobarea guvernului dată prin lege specială».

Dar «lege specială» nu s'a dat în cazurile de mai sus, — pentru care a fost de ajuns, se vede, o simplă decretare în pripă, adusă de un domn secretar general al ministerului de culte și instrucție publică.

Di secretar general dela culte a decretat ceace nu decretase nici concordatul, care prevede: «o nouă dieceză, ce urmează a fi înființată în Nord», — de sine înțeles conform legilor statului, d'asupra cărora n'are să se ridice nici concordatul, cu toată interpretarea sofistică ce i s'ar da. — Prin urmare, noua eparhie unită este ilegal înființată.

De înființarea episcopii ortodoxe de Timișoara și de Maramurăș, guvernul nici n'a voit să audă!

E într'adevăr revoltător acest tratament mașter pentru biserica ortodoxă, și ultrafavoritor pentru uniții! —

Cum stăm acum cu ajutoarele acordate de stat pe seama cultelor?

Legea grăește, frumos și cu părintească dreptate, așa:

«Art. 32. — Ajutoarele pe care le va acorda diferitelor culte, vor fi în raport cu numărul credincioșilor, cetățenii români, față de populația totală a țării, cu situația materială a cultelor respective, și cu nevoile lor reale».

Aici, cu toate acestea, se comite cea mai mare nedreptate posibilă, când bisericilor cu mijloace materiale neasămănat superioare mijloacelor de aceeaș natură ale bisericii ortodoxe, statul român le acordă învederate privilegii.

Bisericii noastre din Ardeal l se lau sesiuni parohiale, pentru a fi date celor neortodoxe încadrate în organismul bisericii apusene cu enorme averi materiale...

Pentru serbări comemorative, case culturale, de-ale eterodocșilor, se cinstesc, în timp de mare criză financiară, milioane de lei din bugetul secătuit al țării; în București se găsește imediat terenul potrivit pentru clădirea unei nouă biserici pe seama greco-catolicilor, cari vor avea de gând să se stabilească, abea de aici încolo, în capitală...

Când e vorba de reduceri bugetare, în scop de economii, acestea se pretind atât dela «privilegiații» guvernelor, cât și dela «oropsiții» lor.

Acum în urmă s'a răspândit svonul, — de necrezut, dacă n'am fi obișnuiți cu cele mai îndrăznețe călcări de drepturi, — că se plănuiește detragerea ajutoarelor și lefurilor acordate prin buget consistorului mitropolitan din Ardeal. E ceva nemai pominit!!

În fața acestor atacuri ostile față de biserica noastră, trebuie să ne ridicăm cu ultima energie!

De ce nu se întrunește congresul preoțimii din întreaga no-

astră mitropolie, ca să-și spună cuvântul!? —

Pe asemenea căi se creiază bisericii noastre ortodoxe și dominante o situație fatală.

Sânt ilegalități ce nu se mai pot tolera.

A bate mai departe acelaș drum, și a nu face amendă onorabilă, înseamnă a provoca adânci și îndreptățite nemulțumiri în marea majoritate a sufletelor care alcătuiesc statul român de astăzi...

Să se șteargă greșelile trecutului, să nu ni se mai sfideze biserica!

Vor înțelege guvernării noastre acest strigăt?

„Biserica ortodoxă și bugetul cultelor“

In tipografia arhiepiscopiei noastre de Sibiu și Alba-Iulia a apărut zilele acestea broșura cu titlul de mai sus, semnată de Părintele Nichifor.

Pe temeiul sold al cifrelor, se arată, în această broșură de 26 pagini, tratamentul extrem de mașter, de care statul împărtășește biserica aparținătoare majorității covârșitoare a cetățenilor lui, în raport cu celelalte culte.

Toate guvernele de până acum au nedreptățit biserica ortodoxă română și au protejat în chip revoltător celelalte culte, și în deosebire biserica greco-catolică (unită).

Guvernele ar trebui să privească rolul bisericilor nu din latură intereselor politice și de partid, ci după însemnătatea lui divină pentru îndrumarea sufletelor spre viață religioasă morală.

Statul român a secularizat, în 1864, averile bisericilor ortodoxe în valoare de mai multe miliarde de lei, fără echivalentă răscumpărare pentru cele mai elementare nevoi de ordin material ale bisericilor. Statul ar fi dator ca în schimbul averilor luate — și pentru serviciile aduse de biserica ortodoxă țării și neamului — să contribuie ca bază a fondului general bisericesc o sumă convenită, fie deodată, fie prin subvenții anuale din

de înseninările lui, și să se entuziasmeze pentru înfăptuirea lui.

Numai conștiința superiorității monahice va putea realiza o conversiune din care va răsări în urmă entuziasmul înfăptuitor. Aceasta se poate realiza prin educație religioasă, bazată pe aptitudinile înăscute, pentru o viață contemplativă și de efort spiritual. Căci, mănăstirea va deveni iar o citadelă a vieții, peste ale cărei ziduri se revarsă în lume lumina caldă și înviorătoare a religiei și culturii. Ea va fi, pentru necesitățile noastre spirituale, ceace este oaza într'un pustiu.

Un vast rezervoriu de energii spirituale, din care, înprospătându-ne puterile sufletești, să pornim mai departe, răcoriți și înviorați, pe calea desăvârșirii și mântuirii noastre. Ear monahul nu va mai fi simplu săvârșitor al ritualului liturgic, ci o personalitate integrală, cu adâncă intuiție

a valorilor religioase și mare cunoșcător al mișcărilor culturale.

Ideea I. P. S. Sale este mare și mântuitoare căci, «ideile mari pornesc totdeauna din suflete mari» (V. Conta). Dar, fără apostoli, fără entuziasm, nu triumfă nici-o idee în lume.

Pr. Const. Zolcan.

„Prietenii Universității din Cluj“

— APEL —

Un comitet de inițiativă, alcătuit din peste 50 de distinși absolvenți dela Universitatea «Regele Ferdinand I», cu ocazia jubileului de acum, — dorind a pune temeiul unei Asociații în scop de ajutorarea morală și materială a universității Daciei superioare, — ne trimite următorul apel:

În zilele de 20 și 21 Octomvrie 1930 universitatea «Regele Ferdinand I» din Cluj, va sărbători 10 ani de când, intrând sub stăpânire și spirit

românesc, a fost reintegrată în adevăratele ei rosturi. Regele țării va onora cu prezența această sărbătorire a instituției care poartă pe frontispiciu ilustrul nume al Părintelui Său. O seamă de personalități străine vor lua și ele parte la acest ospăț spiritual. Scrieri și expoziții ocazionale vor arăta lumii că universitatea din Cluj a fost sfințită, în cei zece ani, de-o muncă prodigioasă, închinată celor mai nobile idealuri ale nației și ale umanității. Vom sărbători cea mai strălucită biruință a spiritului românesc în Ardealul desorbit. Zidurile cari au adăpostit odată numai gânduri dușmănoase pentru nația noastră, se vor umplea de lumină, bucurie și încredere în viitor, ca acum zece ani, când Regele întregitor de hotare a botezat solemn noua instituție, în prezența reprezentanților lumii întregi.

Dacă sărbătoarea de acum zece

ani a fost numai bucuria învingerii dreptății și a încrederii în viitor, sărbătoarea de acum va avea, pe lângă acestea, satisfacția datoriei îndeplinite cu prisosință.

În cei zece ani de viață românească, universitatea Daciei superioare a mărit patrimoniul culturii românești cu o contribuție considerabilă; și-a cucerit, în cercurile internaționale, un prestigiu de care este mândră; a creat cadrele celei dintâi elite intelectuale românești în Ardealul eliberat. Aproape 3000 de tineri au plecat de pe băncile ei, investiți cu diplome de doctori și licențiați, pentru a-i duce învățăturile pe întreg cuprinsul românismului, dar mai ales în Ardeal.

Universitatea «Regele Ferdinand I» se vor bucura de munca științifică și opera ei culturală. Dar mai presus de toate o va umplea de bucurie cei 3000 de absolvenți, cărora le-a dăruit

bugetul statului. Statul român recunoaște dreptul de proprietate asupra vastelor moșii ale bisericii minoritare catolice, cu un mic număr de credincioși, — deși moștile acelea de miliarde au fost proprietatea statului ungar și au trecut în proprietatea statului român, moștenitor al teritoriilor din fosta monarhie dualistă, — bisericile minoritare fuseseră uzuctuare, nu proprietățile acelor averi.

Nedreptatea istorică, făcută bisericilor ortodoxe prin secularizarea averilor sale, trebuie reparată.

Deocamdată însă nedreptățile se continuă; astfel: în 1929 ministerul instrucțiunii respinge de la examenul de capacitate, pentru profesorii de religie, pe absolvenții institutelor și academiei teologice din Ardeal, deși au același plan de învățământ cu facultățile teologice. În același timp se admit la aceste examene clericii minoritari din institute, al căror plan de învățământ este altul decât al facultăților de teologie.

Ministerul de culte, cu toate protestele ce a întâmpinat, s'a desființat. Ce să așteptăm de la un ministru ostil bisericii ortodoxe și de la secretarul general care e greco-catolic, unit! Acest ministru, al instrucțiunii și cultelor, desființează chiar legea fundamentală de organizare a bisericii ortodoxe! Dispune anume (câlcând art. 21 și 25 din lege), ca ajutorul cuvenit bisericii ortodoxe, începând cu 1 Martie 1930 să nu se acorde eparhiilor prin Eforia bisericii ortodoxe, ci să se ordonânze prin directoratele ministeriale. Chiriarhii ridică protest, — până acum zadarnic.

În junctiile de conducere ale statului, mai ales în Ardeal, s'an înmulțit slujbașii uniți chiar și în centrele cele mai ortodoxe.

Se vede că în ministerul instrucțiunii se găsesc exponenți ai catolicismului mai «tari» decât însuși domnul ministru...

Arătând opiniei publice aceste nedreptăți, broșura se ocupă, amănunțit, și în cifre grăitoare, de ajutorul ce-l dă statul bisericii ortodoxe și celei unite, ca să ajungă la concluziunea, că «biserica ortodoxă e

ierftită pretutindeni ca sub unghi», și să încheie cu următoarele cuvinte:

Noi nu vom înceta să atragem atențiunea celor chemați și a opiniei publice asupra acestor lucruri dureroase, în fiecare an, în nădejdea că vom contribui într-o măsură cât de mică la îndreptarea acestor stări de lucruri atât de păgubitoare bisericii ortodoxe și prestigiului ei de biserică cu adevărat dominantă.

Pe de altă parte ar fi de dorit ca pe viitor cei 18 chiriarhi solidari să facă demersurile cuvenite la cei în drept din bună vreme, mult înainte de compunerea și votarea bugetului în parlament, pentru a se da bisericii ortodoxe ce i se cuvine după dreptate, în măsura care se dă celorlalte biserici și în măsura necesităților ei. Sf. Sinod prin Consiliul central bisericesc ar trebui să instituie o comisie cu reprezentanți din toate eparhiile, care să adune toate datele de lipsă și să compună un buget real, ținând cont de trebuințele generale ale bisericii și ale eparhiilor în special. **Prezentat acest buget de chiriarhii în bloc dlui Ministru Președinte, dlui Ministru de finanțe și de instrucțiune și culte, și susținut în secțiunile camerei și apoi în parlament de toți parlamentarii ortodocși, solidari fără deosebire de culoare politică, nu credem să nu se accepte ce este just și posibil.**

Și dacă totuși în viitor s'ar continua cu sistemul de astăzi, credem că chiriarhii ortodocși, membri ai Senatului și senatorii și deputații, membri devotați ai bisericii ortodoxe, se vor ridica toți ca unul în corpurile legiuitoare cu ocazia votării bugetului statului, să ceară ca să înceteze această sfidătoare jignire și ilegalitate ce se face bisericii ortodoxe.

Căci puține universități au fost atât de darnice, ca a noastră. Câți dintre cei 3000 — pentru a nu-i aminti decât pe ei — nu s'au împărțit nu numai din darurile ei spirituale, ci și din cele materiale? Care din universitățile românești — și îndrăznim să spunem: din străinătate — a oferit studenților lor, atâtea mijloace de studii și de existență, ca cea din Cluj?

Un grup din cei 3000, cari locuiesc în Cluj, a crezut că gestul cel mai vrednic din acest prilej, ar fi înființarea unei Asociații, care ar avea de scop ajutorarea morală și materială a universității Daciei superioare. Din Asociație — care și-ar ținea adunarea de constituire cu ocazia serbărilor — ar face parte înainte de toate foștii studenți. Alături de ei s'ar înscrie însă toți aceia, cari vor să ajute cea dintâi instituție culturală a Ardealului.

«Prietenii universității din Cluj»

Aniversarea nașterii M. Sale Regelui Carol al II-lea

În 16 Octombrie a. c. Majestatea Sa Regele nostru Carol al II a împlinit 37 ani.

Cu dragoste și bucurie s'a prăznuit această aniversare în toată țara ridicându-se rugăciuni ferbinți către Cel Atotputernic pentru îndelungă viață și sănătate a Majestății Sale.

Din acest prilej orașul Sibiu a fost frumos pavoazat cu drapelul național.

Serviciul divin în biserica catedrală a fost celebrat la ora 11 a. m. din partea P. S. Sale arhierului Vasile cu numeroasă asistență, în prezența domnilor ofițeri din garnizoana Sibiu în frunte cu Dnul General Panaitescu Comandantul Corpului VII Armată și a șefilor autorităților civile în frunte cu dl prefect General I. p. Dr. G. Moga, a elevilor și profesorilor de la toate școlile din Sibiu și a unui număr însemnat de credincioși.

La finea serviciului divin p. protoiereu militar Iosif Serafim într-o frumoasă cuvântare, a scos în relief distinsesele calități ale Majestății Sale Regelui nostru.

Înainte catedralei era postată o companie de onoare a Reg. 90 Inf. în frunte cu muzica militară și cu drapelul, care a dat onorurile militare și cercetașii liceului Gh. Lazăr.

După eșirea din catedrală Dnul General Panaitescu a primit defilarea cercetașilor și a companiei de onoare, apoi cu puternica i voce, în cuvinte bine simțite a arătat soldaților însemnătatea sărbătorii, încheind cu cuvintele: Trăiască Majestatea Sa Regele nostru Carol al II-lea, Trăiască Dinastia Română, Trăiască scumpa noastră țară!

Muzica militară a intonat Imnul Regal.

Cu aceasta serbarea a luat sfârșit.

Festivitățile universitare din Cluj

În ziua de 20 Octombrie, la ora 10, sosește în gara Cluj, trenul regal cu M. S. Regele Carol și M. S. Regina Maria.

La universitate M. S. Regele și M. S. Regina Maria vor fi primiți de Senatul universitar, în frunte cu rectorul.

La ora 10 și jumătate se ține ședință festivă în aula universității. Rectorul universității, dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu, va deschide ședința, va vorbi M. S. Regele, apoi șeful guvernului, reprezentanții Academiei

— căci astfel s'ar chema societatea noastră — în ordinea morală, s'ar trudi, prin toate mijloacele, să ridice prestigiul universității, să strângă legăturile dintre ea și societate, să o facă prețioasă în așa măsură, încât societatea să sară oricând în ajutorul ei.

În ordinea materială, prin taxe de membru și donații, vor sprijini institutele și munca științifică a universității; vor ajuta pe diferite căi și în limita posibilității pe studenți.

Ne dăm foarte bine seamă că situația de astăzi a iubitei noastre Alma Mater, e cu mult mai grea de cât atunci, când ne-a crescut pe noi. Criza economică generală a atins-o și pe ea. Subvențiile statului au scăzut simțitor, de aceea taxele au fost mărite.

Să-i sărim deci în ajutor, pentru ca activitatea ei să meargă în același ritm încordat, în care a început. Să strângem rândurile în jurul ei, pentru

Române, ai universităților străine, universităților românești, studențimii promoției «Regina Maria» și doctorilor honoris causa.

În prima zi a serbărilor universitare vor fi promovați ca doctori honoris causa ai universității din Cluj: M. S. Regina Maria, contele de Saint Aulaire, dl prof. Roger, fost decan al facultății de medicină din Paris, abatele Zavoral, Scotus Viator, cunoscutul scriitor englez, susținătorul revendicărilor românilor din Ardeal, prof. Bartolli din Milano, prof. Vid din Statele unite, prof. De Martonne, savantul cu renume mondial.

Ziua a doua, Marți dimineața la ora 10 jumătate, M. M. L. L. vor fi primite la universitate de Senatul universitar, în frunte cu rectorul. În aula universității se va deschide solemn anul școlar 1930—31.

Fostul rector, dl prof. Racovița, ține prima cuvântare, după care va vorbi M. S. Regele. Urmează cuvântul dlui ministru al instrucțiunii, discursul noului rector, dl prof. Iuliu Hațieganu, și o lecție ținută de dl prof. univ. Sextil Pușcariu.

La ora 1 și jumătate va fi petrecere câmpenească, organizată de universitate în grădina botanică. Va vorbi dl prof. Iuliu Hațieganu, rectorul universității și va răspunde M. S. Regele.

La ora 5, se inaugurează pinacoteca Cioflec.

La ora 6, Familia regală se retrage în trenul regal.

Seara va fi o serată organizată de societățile studențești.

INFORMAȚIUNI

Granița! Ziaristi iugoslavi vizitând de curând România, au venit și în Basarabia, ear din Chișinău s'au dus până la Nistru. Când au zărit râul, unul dintre ziaristi a exclamat: «Eată granița bolșevismului! Nistru nu e numai granița României mari, ci este și granița Europei, granița lumii civilizate».

Cu armele lor. În fața întăririi propagandei bolșevice, guvernul chinez s'a hotărât să aplice un leac sigur: condamnarea la moarte a păcătoșilor cari nu vreau nicidecum să se îndrepte. Săptămâna trecută au fost spânzurați în China 44 bolșevici. Va să zică nici chinezul nu-i totdeauna — chinez.

Plugărima din țara noastră are datorii ce trec peste 130 miliarde lei. Camăta la bănci și bancheri, pentru aceste datorii, face 45 miliarde lei. Ce se va alege din această plugărimă?

a o așeza la adăpostul orcăror lovituri. Să o împedecăm să devină o instituție a privilegiatilor soartei, ci, dimpotrivă, să ne trudem ca de binefacerile ei să nu fie lipsiți nici unul din fiii meritoși ai țării. Numai astfel iubita noastră Alma Mater va fi iubită și stimată de neamul întreg, așa cum noi o iubim și o stimăm.

Prietenii universității să ajungă o rezervă de energie morală și de darnicie materială a universității noastre.

Veniți deci toți cei cari v'ați împărțit din lumina ei; cei cari îi înțelegeți mărețele rosturi; cei cari vreți să încredințați pe fiii voștri spre inobilare sufletească, veniți, ca în fața Regelui țării să vă arătați recunoștința față de ea, înscriindu-vă printre prietenii ei.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

suflet din sufletul său. Din acest prilej măreț, tânăra Alma Mater îi strânge cu iubire pe toți, la sânul său. Sărbătoarea ei este a românismului, dar, înainte de toate, este sărbătoarea noastră a acelora cari am sorbit lumină din lumina ei adevărată. Nici unul din noi nu trebuie să lipsească în această zi de la ospățul ei. Imbrățișându-ne cu frățescă colegialitate, să ne folosim de acest prilej sărbătoresc pentru a împropăta în sufletele noastre nobilele ei învățături. Să alergăm cu toții în jurul altarului ei curat și să facem nou legământ, că în toate împrejurările vieții vom lupta pentru biruința adevărului, binelui și frumosului, întru preamărirea neamului nostru și a umanității, așa cum ea ne-a învățat.

Atâta însă nu va fi de ajuns. Recunoștința noastră trebuie să o arătăm și printr-o faptă demnă de iubita noastră Alma Mater.

Nr. 491/930.

(83) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Noul săseș cu filia Roandola, protopopiatul Târnava mare, se publică de nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat;
2. Stola obișnuită;
3. 8 (opt) jugăre pământ arător și fânaș, sesiune veche 6 (șase) jugăre pământ din reforma agrară, iar în filia Roandola 5 jugăre 800 st. □ de prima calitate;

4. Dela fiecare familie 1 (una) ferdelă porumb, dela văduvi pe jumătate;

5. Una zi de lucru;
6. 6 (șase) stânjini lemne pentru foc, din pădurea bisericii aduse în curtea parohială;

7. Casă parohială deplin cores-punzătoare cu toate supraedificatele economice, precum și intravilanul vechi și nou ca grădină de zarzavat;
8. Drept de pășune pentru 2 vite mari, conform uzului din comună.

Reflecții la acest post sânt invitați a-și trimite petițiile însoțite de documentele prescrise, în termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopopesc în Biertan și să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Biertan, la 7 Octomvrie 1930.
Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavei mari în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Gheața
adm prot.

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de
Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andre Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopie de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhiepiscopul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560—, plus spesele poștale Lei 20—

Nr. 307/1930 prot.

(82) 3-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Criș cu filia Cloașter, protopopiatul Sighișoara, se publică prin această concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B.

Concurenții vor înainta cererile și documentele convenite oficiului protopopesc Sighișoara în termenul prescris, și cu prealabila încunoștințare a acestuia se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, la 1 Octomvrie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Criș.

Emilian Stofea
protopop.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILOAE

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 400—, plus spese poștale Lei 20—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhiepiscopul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400—. La comande se alătură Lei 20— pentru spese poștale.

Reverenzi preotesti

După ultimele cerințe
Se execută în termenul cel mai scurt posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria

(31) 5-7

Dumitru Dusleag

Sibiu, Târgul Peștelui Nr. 12

În depozit: Ștofe și brăne în permanență

Nr. 356/1930.

(85) 1-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Boz, protopopiatul Mercurii, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Folosirea locului de casă și grădina parohială în mărime de 1200 stânjini □.
3. De fiecare familie câte 1 ferdelă cucuruz sfărimit și 1 zi de lucru.
4. Stola obișnuită în tract.
5. De cvartir se va îngriji parohia.

Reflecții la acest post au să-și înainteze rugărilor cu documentele necesare oficiului protopopesc în Mercuria în termenul deschis având a se prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare în biserică de acolo spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 30 Septemvrie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român.

Avr. S. Pecurariu,

protopop.

La Librăria Arhidiecezană se află pe vânzare:

Vino după mine!...

Meditații pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de
Dr. IOSIF HRADIL

profesor de teologie

Prețul Lei 25—, plus spese poștale Lei 10—

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 8—10 ore a. m.
Joi: dela 8—10 ore a. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m.
Duminică: dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 10—12 ore a. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m.
Vineri: închis
Sâmbătă: închis
Duminică: dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara pr. ur.
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: închis
Vineri: închis
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m., dela 1¹/₂—5 p. m., dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Duminică: dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Pentru femei:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: închis
Miercuri: închis
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Vineri: dela 1¹/₂—5 ore p. m. dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă: închis
Duminică: închis

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Miercuri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Duminică: dela 7—10 ore a. m.

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINĂ

Luni: închis
Marți: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara

Vineri: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 7—12 ore a. m.

În zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminică.